

P W-P SP3

Program

Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej nr 3

im. Feliksa Szołdrskiego w Nowym Tomyślu

Preambuła.

Treści programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły, zgodnie z wymogami nowego prawa oświatowego są adresowane nie tylko do uczniów, ale i do ich rodziców, a także do nauczycieli. Ustawodawca wyszedł ze słusznego, realnego, potwierdzonego latami praktyki w edukacji na całym świecie, założenia, że „nie mogę nauczyć tego, czego sam nie umiem” – z czego wynika, po pierwsze, fakt, iż adresatem treści programu wychowawczo-profilaktycznego jest cała społeczność szkolna: uczniowie, rodzice, nauczyciele; po drugie: osoby odpowiedzialne za realizację programu wychowawczo-profilaktycznego, to znów – cała społeczność szkolna, czyli uczniowie – stosownie do wieku, wszyscy nauczyciele i wszyscy rodzice.

Zdajemy sobie sprawę, że nie ma najmniejszych szans, żeby szkoła zrealizowała tak ambitne treści, bez aktywnego i wytrwałego zaangażowania rodziców. Dlatego w realizacji programu rodzice zostali uwzględnieni obok nauczycieli nie tylko jako adresaci ale i wykonawcy programu. Znajomość programu profilaktyczno-wychowawczego – przynajmniej na poziomie dokładnego poznania planu wychowawczego klasy dziecka jest warunkiem koniecznym do powodzenia i sukcesu niniejszego projektu. Jego celem finalnym jest niemal kompletnie ukształtowany młody człowiek, przygotowany do wyzwań współczesnego świata, taki, jakim go widzimy w sylwetce absolwenta szkoły.

Sylwetka Absolwenta
Szkoły Podstawowej nr 3
im. Feliksa Szołdrskiego

Absolwent	Sylwetka FIZYCZNA	Sylwetka PSYCHICZNA	Sylwetka SPOŁECZNA	Sylwetka DUCHOWA
KLASY 1-3	Sfera fizyczna	Sfera psychiczna	Sfera społeczna	Sfera duchowa
Absolwent klasy trzeciej:	<ul style="list-style-type: none"> • dba o zdrowie • wybiera zdrowy styl życia • zdrowo się odżywia • dba o higienę osobistą • jest aktywny fizycznie • zna podstawowe zasady bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych • potrafi właściwie zachować się w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, sytuacjach nadzwyczajnych • bezpiecznie i rozsądnie korzysta z narzędzi i urządzeń technicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje działania związane ze zdrowym stylem życia • aktywnie działa na rzecz swojego zdrowia • analizuje zjawiska przyrodnicze • wytrwale dąży do celu • potrafi odpowiednio zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki • formułuje proste wnioski z obserwacji i własnych doświadczeń • rozumie wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin • zna i rozpoznaje własne emocje • wyraża emocje za pomocą różnorodnych artystycznych form wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • dba o przyrodę w najbliższym środowisku • nabywa podstawowe umiejętności komunikacyjne • stara się przestrzegać obowiązujących reguł • uczy się nawiązywać i podtrzymywać relacje z rówieśnikami • uczy się rozpoznawać potrzeby rówieśników • stara się współpracować z innymi zachowując normy i reguły kultury osobistej • uczy się sprawiedliwie oceniać zachowanie swoje i innych • wdraża się w prawa i obowiązki wynikające z pełnionej roli społecznej <ul style="list-style-type: none"> - ucznia - członka rodziny - obywatela 	<ul style="list-style-type: none"> • uczy się analizować proste sytuacje wychowawcze • uczy się odróżniać dobro od zła • jest gotowy do: <ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwa w kulturze, - poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, - określania swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, - uczestniczenia w

- zachowuje ostrożność podczas zajęć ruchowych
- bezpiecznie porusza się po drogach
- przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego
- dba o miejsce pracy i wypoczynku
- rozwija poczucie własnej wartości
- podtrzymuje ciekawość poznawczą, rozwija kreatywność, przedsiębiorczość, podejmuje próby wzięcia odpowiedzialności za swoje decyzje i działania
- wie, jak radzić sobie w sytuacjach codziennych
- szanuje pracę ludzi różnych zawodów
- podejmuje działania związane z identyfikowaniem i rozwijaniem własnych zainteresowań
- uczy się empatii, pomocy słabszym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów
- rozwija umiejętność komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych
- dba o język i kulturę wypowiedzi
- uczestniczy w różnego rodzaju inicjatywach i pracy zespołowej
- uczy się kształtować własny wizerunek i otoczenie
- uczy się wyszukiwać, porządkować i wykorzystywać informacje z różnych źródeł
- uczy się korzystać z technologii informacyjno-komunikacyjnej
- rozumie negatywny wpływ pracy przy użyciu TIK na zdrowie i kontakty społeczne
- życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność
- budzi w sobie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;
- uczy się wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury,
- zapoznaje się z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych, należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury
- rozwija postawy wyrażające szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu,

- jest świadom niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów w Internecie
 - respektuje ograniczenia dotyczące korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych
- poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego a także
- rozwija postawy respektowania ich praw, podejmowania działań w celu zapobiegania dyskryminacji;
 - rozwija umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
 - wstępnie rozwija postawy wyrażające szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;
 - rozwija świadomość odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji

kulturowej oraz ich
praw.

Klasa czwarta	Sfera fizyczna	Sfera psychiczna	Sfera społeczna	Sfera duchowa
Absolwent klasy czwartej:	<ul style="list-style-type: none">• prezentuje postawy prozdrowotne• prowadzi aktywny i zdrowy styl życia• dba o własne bezpieczeństwo w kontaktach z innymi• posiada podstawową wiedzę na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none">• jest ciekawy świata i lubi się uczyć• zastanawia się nad własną motywacją do działania• uczy się wyrażać swoje potrzeby, nie naruszając praw innych• posiada podstawową wiedzę na temat stresu• uczy się gromadzić i porządkować wiedzę o sobie• uczy się być otwartym na szukanie pomocy, wtedy, gdy jest to potrzebne• jest świadom wielu zagrożeń wynikających z korzystania z nowych technologii	<ul style="list-style-type: none">• szanuje innych ludzi• rozwija postawę zrozumienia wobec innych osób• aktywnie współuczestniczy w budowaniu atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej• ćwiczy umiejętności właściwej komunikacji stanowiącej podstawę współdziałania• uczy się inicjować i podtrzymywać znaczące więzi• aktywnie współuczestniczy w budowaniu atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję• praktycznie nie odwołuje się do agresji, dzięki poznawaniu sposobów rozwiązywania konfliktów i problemów	<ul style="list-style-type: none">• jest wrażliwy na potrzeby i trudności innych osób• rozwija swoją wrażliwość moralną• poznaje i rozwija swoje zainteresowania• wykazuje potrzebę uczestnictwa w kulturze

Klasa piąta:	Sfera fizyczna	Sfera psychiczna	Sfera społeczna	Sfera duchowa
Absolwent klasy piątej:	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje zachowania prozdrowotne • doskonali i wzmacnia zdrowie fizyczne, dba o swoje ciało poprzez właściwą dla wieku kulturę fizyczną • czynnie uprawia sport • angażuje się w prawidłowe i zdrowe zachowania i w związku z tym • poczuwa się do odpowiedzialności • rozpoznaje symptomy uzależnienia od komputera i Internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje czynniki, które go motywują i demotywują • uczy się pokonywać własne słabości przy jednoczesnej akceptacji swoich ograniczeń i niedoskonałości • rozwija swoje pasje i zainteresowania • rozwija umiejętności wyrażania własnych emocji • uczy się identyfikowania przyczyn własnego postępowania • analizuje jak nastawienie do siebie i innych wpływa na jego motywację do działania 	<ul style="list-style-type: none"> • uczy się rozumieć innych co sprzyja współpracy • czuje się częścią klasy i innych grup społecznych • pielęgnuje w sobie postawy otwartości: na doświadczenia innych, na ich sposoby rozwiązywania problemów, na nową wiedzę • wie, jak należy właściwie zachowywać się w różnych sytuacjach i miejscach i uczy się tak zachowywać • uczy się podstawowych umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstaw negocjacji i mediacji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudza w sobie chęci do działania na rzecz innych (wolontariat) • uczy się jaką rolę pełnią osoby znaczące i autorytety • rozwija samoświadomość praw, wartości, wpływów oraz postaw

Klasa szósta	Sfera fizyczna	Sfera psychiczna	Sfera społeczna	Sfera duchowa
Absolwent klasy szóstej:	<ul style="list-style-type: none"> • staje się świadomy, że zdrowie i życie jest najważniejszą wartością • nie podejmuje zachowań ryzykownych • doskonali i wzmacnia zdrowie fizyczne, dba o swoje ciało poprzez właściwą dla wieku kulturę fizyczną • czynnie uprawia sport 	<ul style="list-style-type: none"> • uczy się rozpoznawać własne cechy osobowości • rozpoznaje swoje mocne i słabe strony • uczy się myśleć krytycznie w stosunku do wpływów rówieśników i mediów na zachowanie • zna osoby i instytucje świadczące pomoc w trudnych sytuacjach • uczy się sposobów radzenia sobie w sytuacji problemowej i redukcje własne lęki 	<ul style="list-style-type: none"> • uczy się współpracy rozumianej jako narzędzia do osiągnięcia celu • kształtuje umiejętności komunikacyjne: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów • staje się świadomy roli i wartości rodziny w życiu człowieka • uczy się samorządności 	<ul style="list-style-type: none"> • uczy się wrażliwości wobec różnych ludzkich problemów i potrzeb • rozwija w sobie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat) • rozwija swoje zainteresowania • poszerza zakres swojej autonomii • staje się coraz bardziej samodzielny • dokonuje analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają • rozwija w sobie szacunek dla kultury i dorobku narodowego i kulturalnego

Klasa siódma	Sfera fizyczna	Sfera psychiczna	Sfera społeczna	Sfera duchowa
Absolwent klasy siódmej:	<ul style="list-style-type: none"> • jest świadom zmian w swoim ciele i akceptuje je • nie podejmuje ryzykownych zachowań seksualnych • w sytuacji kryzysowej stara się: <ul style="list-style-type: none"> - właściwie reagować - nieść pomoc osobom dotkniętym nieszczęśliwym wypadkiem, - minimalizować negatywne skutki • doskonali i wzmacnia zdrowie fizyczne, dba o swoje ciało poprzez właściwą dla wieku kulturę fizyczną • czynnie uprawia sport 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie wyznacza sobie konkretne cele • uczy się hierarchizować zadania • poznaje swoje możliwości w różnych dziedzinach, co buduje poczucie wartości • rozwija w sobie cnoty: pracowitości, odpowiedzialności, prawdomówności, rzetelności, wytrwałości • przejawia inicjatywę połączoną z rosnącą odpowiedzialnością za swoje decyzje i działania • ma pozytywny stosunek do procesu samo- i kształcenia • jest zaangażowany w zdobywanie wiedzy i umiejętności • zna najważniejsze fakty z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich 	<ul style="list-style-type: none"> • coraz lepiej potrafi budować satysfakcjonujące relacje społeczne • działa na rzecz innych w poczuciu odpowiedzialności • czuje więź ze społecznością lokalną 	<ul style="list-style-type: none"> • umie szukać inspiracji, rozwija własną kreatywność • korzysta z form spędzania czasu wolnego opartych o kulturę wysoką • coraz lepiej rozumie związek wolności z odpowiedzialnością • zadaje sobie pytania egzystencjalne: Kim jestem? Kim chcę być? Kim mógłbym być? Kim będę? Jakie są moje cele i wynikające z nich zadania w życiu?

Klasa ósma	Sfera fizyczna	Sfera psychiczna	Sfera społeczna	Sfera duchowa
Absolwent klasy ósmej:	<ul style="list-style-type: none"> • staje się świadomy możliwości wykorzystania ruchu w życiu człowieka, jako skutecznego narzędzia dbania o życie psychiczne • doskonalą i wzmacniają zdrowie fizyczne, dbają o swoje ciało poprzez właściwą dla wieku kulturę fizyczną • czynnie uprawia sport 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijają postawę nastawioną na rozwiązania – charakteryzują się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością • kształtują w sobie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych • rozwijają umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności • doskonalą umiejętności oceny własnych możliwości • potrafią dokonać oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – potrafią określić alternatywne rozwiązania problemu • posiadają wiedzę na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijają w sobie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron • wykorzystują elementy negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów • rozwijają w sobie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji • rozwijają w sobie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzają swoją wiedzę o różnicach kulturowych oraz rozwijają umiejętność korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości • poszerzają swoją wiedzę i rozwijają swoją świadomość na temat zasad humanitaryzmu • poczuwają się do odpowiedzialności społecznej dzięki podejmowaniu działań na rzecz lokalnej społeczności

Strategie wychowawczo- profilaktyczne

Szkoły Podstawowej nr 3

im. Feliksa Szodrskiego w Nowym Tomyślu

Wizja

1. Szkoła jest systemem. Tylko systemowe, spójne działania mogą dać efekt wychowawczy. Działamy, wychowujemy wszyscy.
2. Wszyscy oznacza nie tylko wszyscy nauczyciele – w spójny, zgodny z podstawą programową i niniejszym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym sposób – ale i wszyscy rodzice.
3. Szkoła ustawowo wspiera rodziców w procesie wychowania. Nasza szkoła wspiera ich także dostarczając im niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny, jako podstawowe narzędzie do pracy wychowawczej i profilaktycznej – przez cały okres edukacji dziecka. Wspólnej pracy szkoły i rodzica nad jego wychowaniem w sposób określony przez ten program, zawierający w sobie wszystkie treści wychowawcze i profilaktyczne z podstawy programowej podawane przez nauczycieli i rodziców, zgodnie ze strefą najbliższego rozwoju Wygotskiego, stosownie do wieku, tj. zgodnie z planem rozwojowym dziecka, wynikającym z praw rozwoju psychospołecznego określonych przez nauki społeczne. Program wszechstronny, który obejmuje wszystkie sfery funkcjonowania dziecka: fizyczną, psychiczną, społeczną i duchową (patrz strategię wychowawczo-profilaktyczną dla klas 1-3 i 4-8).
4. Wychowawcą jest rodzic oraz jest nim każdy nauczyciel zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego.
5. Tylko podejście systemowe do wychowania młodego człowieka ma szansę na powodzenie, przy czym zaangażowanie wszystkich nauczycieli nie jest tu wystarczające. To rodzic jest pierwszym i najważniejszym wychowawcą, to na nim spoczywa odpowiedzialność za kształt ostateczny tegoż procesu. Tylko wspólne działania rodzica ze szkołą w jednym wspólnym celu jakim jest wychowanie odpowiedzialnych, samodzielnych, dobrych, mądrych ludzi, takich, jakimi ich widzimy w sylwetce absolwenta, nakreślonej wcześniej w niniejszym dokumencie, mogą przynieść wymarzony efekt. Jak to zrobić?
6. Odpowiedź jest banalna: Musimy działać razem. Bez codziennego, wychowawczego, długoletniego zaangażowania Państwa Rodziców nie jesteśmy w stanie osiągnąć pożądanego rezultatu. Jest to niemożliwe – zgodnie z wiedzą nauk psychospołecznych. Sukces na polu wychowania jest do osiągnięcia tylko wtedy działamy razem. Kiedy razem wychowujemy do tych samych wartości w oparciu o zbliżone treści. To właśnie umożliwi niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny, który oddajemy w Państwa ręce.
7. Najlepszym streszczeniem – w oparciu o schemat rozwoju psychospołecznego dziecka – programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły jest sylwetka absolwenta, wcześniej w dokumencie opisana. Umiejętności, postawy, wartości, cnoty w niej zawarte są tymi, które chcemy i musimy – w określonym wieku/klasie kształcić. Ale WSPÓLNIE ! Tylko wspólnie.
8. Wszyscy nauczyciele szkoły będą - w trakcie bieżącej pracy dydaktycznej na swoim przedmiocie wychowywać – będzie to opisane niżej w misji szkoły oraz bardzo szczegółowo w strategiach wychowawczo-profilaktycznych dla danej klasy. Nadto wychowawca stworzy plan

wychowawczo-profilaktyczny dla swojej klasy na dany rok szkolny, w oparciu o sylwetkę absolwenta, a szkoła będzie realizowała zajęcia wychowawcze i profilaktyczne zgodnie z kalendarzem wychowawczo-profilaktycznym bieżącego roku. Ale to nie jest wystarczające!

9. Każdy z Państwa rodziców winien sylwetkę absolwenta klasy, do której dziecko uczęszcza, wydrukować, przykleić w honorowym miejscu i przepracowywać ją z dzieckiem niemal codziennie/podczas rozwiązywania bieżących trudności, etc. To jest ten plan rozwojowy, to są te postawy, umiejętności, wartości, których będą uczyć wszyscy nauczyciele w danej klasie – przez cały rok. Na lekcjach każdego przedmiotu, na przerwach i wycieczkach itd.
10. W ten sposób chcemy budować ni mniej ni więcej, tylko wychowawczy etos. Państwo muszą go z nami podzielać i wymagać go od swoich dzieci. Inaczej nie wychowamy do wartości.

Misja

1. **Rodzice** angażują się wspólnie ze szkołą w codzienną i długoterminową realizację Programu Szkolno-Wychowawczego SP3 poprzez pracę z własnym dzieckiem nad umiejętnościami, postawami, wartościami zawartymi w **sylwetce absolwenta klasy**, do której dziecko uczęszcza.
2. Program Wychowawczo-Profilaktyczny SP3 jest realizacją **treści wychowawczych i profilaktycznych zawartych w podstawie programowej dla każdego przedmiotu** (vide: tabela poniżej). Treści te realizują **wszyscy nauczyciele szkoły**.
3. **Strategie wychowawczo-profilaktyczne** dla klas 1-3, 4,5,6,7,8 deponują określone treści wychowawcze i profilaktyczne zawarte w podstawie programowej (ujętej na poziomie etapu edukacyjnego, vide: tabela poniżej) danego przedmiotu **do określonego poziomu rozwojowego/wiekowego**.
4. **Wychowawcy klas** corocznie przygotowują **plan wychowawczo-profilaktyczny** swojej klasy.
Zawiera on w sobie: A) **sylwetkę absolwenta** klasy w której uczą (na której pracują rodzice z dziećmi z danej klasy) B) **klasowy kalendarz**, świąt, uroczystości klasowych, planowanych działań itd. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy pozostaje spójny i zgodny ze strategiami wychowawczo-profilaktycznymi dla danego poziomu klas. Tym samym jest adekwatny dla danego poziomu rozwojowego.
Wychowawca jest nauczycielem, który w sposób szczególny pochyla się nad pracą nad bieżącymi zagadnieniami wychowawczymi, problemami klasy i danych uczniów, rozwiązywaniem bieżących trudności w kontekście przepracowywania umiejętności, postaw, wartości zawartych w **sylwetce absolwenta** klasy.
5. **Sylwetka absolwenta** jest punktem dojścia, celem aplikacji i realizacji **strategii wychowawczo-profilaktycznych** danej klasy. Orientowanie wszystkich bieżących działań wychowawczo-profilaktycznych – zarówno tych ujętych jak i nie ujętych w planie wychowawczo-profilaktycznym klasy **wokół sylwetki absolwenta** winno być nadrzędnym celem wychowawcy klasy. W ten sposób dopnie on niejako wysiłki tak każdego nauczyciela przedmiotowego, jak i wysiłki rodziców dzieci, którzy w ramach swych przedmiotów, na bazie posiadanych kompetencji i umiejętności - **wychowują – zgodnie z sylwetką absolwenta klasy**.
6. **Zespoły przedmiotowe** corocznie w porozumieniu z dyrekcją szkoły przygotowują **kalendarz ogólnoszkolnych działań wychowawczo-profilaktycznych**. Zawiera on te treści wychowawczo-profilaktyczne, które wykraczają poza działania szkoły ujęte w punktach 2, 3 i 4. Treści wychowawczo-profilaktyczne ujęte w przedmiotowym kalendarzu dotyczą danej grupy uczniów, określonego poziomu klas, lub są adresowane do całej szkolnej społeczności.
7. **Realizując program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 3 im. Feliksa Szołdrskiego** – pod warunkiem systemowego osobistego zaangażowania jak największej ilości rodziców, uczniów, nauczycieli - **budujemy etos** – rodzicielski, nauczycielski i przede wszystkim etos ucznia. Mądrze wychowujemy ku wartościom i wszechstronnym psychospołecznym umiejętnościom.

Podstawy Prawne: Za ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej (...) s 15.

„Działalność edukacyjna szkoły określona jest przez:

- 1) szkolny zestaw programów nauczania;
- 2) program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzą **spójną całość** i muszą uwzględniać **wszystkie wymagania** opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno **całej szkoły**, jak i **każdego nauczyciela**¹.

(ib. s.12): „**Kształcenie ogólne** w szkole podstawowej ma na **celu**:

- 1) wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- 2) wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
- 3) formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- 4) rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- 5) rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- 6) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
- 7) rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- 8) wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;

¹ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, s. 15

- 9) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
- 10) wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej; 11) kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- 12) zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy;
- 13) ukierunkowanie ucznia ku wartościom²⁾.

Legenda:

- Kolor brązowy – treści bezpośrednio zaczerpnięte z podstawy programowej (s. 18-31)
- Kolor czarny – treści bezpośrednio zaczerpnięte z podstawy programowej (s. 59-313) dla konkretnych przedmiotów nauczanych na II etapie edukacyjnym w szkole podstawowej (klasy IV-VIII)
- Kolor czarny, kursywa – uwagi autorów

<u>PRZYRODA</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową				
	kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie;	poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;	zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego; doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w	<u>Uczeń:</u> → kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu.

² ibid., s. 12

	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>-kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</p>		zespole;	
<p><u>JEZYK POLSKI</u></p> <p>Język polski jest kluczowym przedmiotem nauczania – poznawanie wybitnych utworów literackich sprzyja rozwojowi osobowemu ucznia, wprowadza go w świat kultury polskiej i europejskiej. Zakres znajomości języka ojczystego i sprawność w posługiwaniu się nim ułatwia przyswajanie wiedzy z innych dziedzin (przedmiotów) i jest dla</p>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
	<p>treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową</p>			
	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania;</p>	<p>szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości;</p> <p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych;</p> <p>→ jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym;</p> <p>→ kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako</p>

każdego ucznia podstawą sukcesu szkolnego.		wartościowania; → rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej;	różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;	podstawy tożsamości narodowej; → rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami;
<u>JEZYK OBCY</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową				
<u>Uczeń:</u> → kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)	<u>Uczeń:</u> → rozwija techniki uczenia się: „dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym	<u>Uczeń:</u> → współdziała w grupie → uczy się braterstwa i tolerancji: „rozwija świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową”	<u>Uczeń:</u> → rozwija postawę szacunku dla odmienności: „posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu	

		nowożytnym)''		lokalnego, europejskiego i globalnego''
<u>MATEMATYKA</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
<p>Matematyka dostarcza narzędzi do poznawania środowiska i opisu zjawisk, dotyczących różnych aspektów działalności człowieka. Funkcjonowanie w konkretnych sytuacjach życiowych, rozwiązywanie typowych i nietypowych problemów, którym trzeba stawić czoła w różnych etapach życia, staje się łatwiejsze dzięki umiejętnościom kształconym przez matematykę. Podejmowanie właściwych decyzji, organizacja własnych działań czy precyzyjne</p>	treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową			
	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ ćwiczy kierowanie się rozsądkiem w swoim działaniu w oparciu o doskonalenie umiejętności logicznego rozumowania i argumentacji:</p> <p>„1. Przeprowadzanie prostego rozumowania, podawanie argumentów uzasadniających poprawność rozumowania</p> <p>2. Dostrzeganie regularności, podobieństw oraz analogii i formułowanie wniosków na ich podstawie.”</p>	<p>„Dobieranie modelu matematycznego do prostej sytuacji oraz budowanie go w różnych kontekstach, także w kontekście praktycznym,</p> <p><i>Metaforyczne przełożenie matematycznych praw i reguł na codzienność:</i></p> <p>„Zrób to po kolei, krok po kroku”</p> <p>„Jeżeli będziesz się śpieszyć i pominiesz jakiś krok, pomylisz się”</p>	<p><i>Matematyka jako królowa nauk – kulturotwórcza rola matematyki, jako pierwszej dziedziny nauki i filozofii w Starożytnej Grecji (Pitagoras, Demokryt, Empedokles, Tales z Miletu, jońscy filozofowie przyrody)</i></p> <p><i>Matematyka</i></p> <p><i>jako najbardziej uniwersalny i powszechny system symboliczny w kulturze człowieka</i></p>

<p>porozumiewanie się często są niemożliwe bez umiejętności matematycznych. Znaczenie matematyki dla indywidualnego rozwoju jest nie do przecenienia.</p>			<p>„Poprawne działanie jest ważniejsze od wyniku.”</p> <p>nauka przeprowadzania rozumowania i poprawnego wnioskowania w sytuacjach nowych, a także dotyczących zagadnień złożonych i nietypowych</p>	<p><i>Matematyka koniecznym językiem nauki – czego nie da się opisać językiem matematyki, jest z definicji nienaukowe;</i></p>
<p><u>INFORMATYKA</u></p>	<p>sfera fizyczna</p>	<p>sfera psychiczna</p>	<p>sfera społeczna</p>	<p>sfera duchowa</p>
<p>Wspomaga kształcenie takich umiejętności jak: logiczne myślenie, precyzyjne prezentowanie myśli i pomysłów, sprzyja dobrej organizacji pracy, buduje kompetencje potrzebne do pracy zespołowej i efektywnej realizacji projektów.</p>	<p>treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową</p>			
	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego);</p>	<p>rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji</p> <p>Uczeń:</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej;</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność,</p>

<p>Informatyka nie jest ograniczana do nauki o komputerach, ale dostarcza metod dla działalności umysłowej, które mogą być wykorzystane z korzyścią dla innych dziedzin, jak i w codziennym życiu.</p> <p>Informatyczne podejście do rozwiązywania problemu: od specyfikacji problemu (określenie danych i wyników, a ogólniej – celów rozwiązania problemu), przez znalezienie i opracowanie rozwiązania, do zaprogramowania rozwiązania, przetestowania jego poprawności i ewentualnej korekty.</p>	<p>→ przestrzega ogólnie przyjętych zasad związane z bezpieczeństwem w Internecie;</p> <p>→ posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem;</p> <p>→ przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;</p> <p>→ wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich;</p> <p>→ stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer</p>	<p>→ ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;</p> <p>→ w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;</p> <p>→ rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet;</p>	<p>→ uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny;</p> <p>→ identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów;</p> <p>→ bierze udział w różnych formach współpracy;</p> <p>→ projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;</p>	<p>własność intelektualna, równy dostęp do - informacji i dzielenie się informacją;</p> <p>→ postępuje etycznie w pracy z informacjami;</p>
---	---	--	--	---

	wraz z zawartymi w nim informacjami;			
<u>HISTORIA</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
<p>Historia jest skarbnicą zbiorowej pamięci. Stykamy się z nią na rozmaitych, przecinających się płaszczyznach – od poznania przeszłości „małej ojczyzny”, przez losy kraju, jego najbliższych sąsiadów, aż po dzieje zwane powszechnymi. Spoglądamy na nią poprzez wydarzenia i ludzi, którzy w nich uczestniczyli. A czynimy to, by zrozumieć dzień dzisiejszy, by współtworzyć wspólnotę wartości.</p>	treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową			
	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ wyzwala w sobie poczucie odpowiedzialności za dorobek minionych wieków</p> <p>Rozbudzanie zainteresowań własną przeszłością, swojej rodziny oraz historią lokalną i regionalną są podstawą budowania szacunku dla innych ludzi oraz dokonań innych narodów.</p> <p>Kształtowanie zrozumienia dla takich wartości jak: prawda, dobro, sprawiedliwość, piękno, rozwijanie wrażliwości moralnej i estetycznej oraz</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ umacnia więź z miejscem zamieszkania i z krajem ojczystym, poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;</p> <p>Istotne jest budzenie przekonania, że nie można budować przyszłości bez pamięci historycznej, bez kształtowania szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz wyrabiania poczucia troski</p>	<p>kształtowanie i rozwijanie postawy patriotycznej, przy jednoczesnym poszanowaniu dla dorobku innych narodów;</p> <p>W naturalny sposób kształtowane są takie wartości jak: ojczyzna, naród, państwo, symbole narodowe i państwowe, patriotyzm, pamięć historyczna, prawda, sprawiedliwość, dobro, piękno, wolność, solidarność, odpowiedzialność, odwaga, krytycyzm, tolerancja, tożsamość, kultura, Zapoznanie z symbolami narodowymi,</p>

<p>Dzieje ojczyste – wypełnione bohaterstwem i codziennym trudem przodków, pełne są heroizmu i chwały, ale również tragedii, wątplenia, a nawet niegodziwości – ten bagaż minionych czasów wszyscy powinniśmy poznać.</p>		<p>rozwijanie wyobraźni historycznej.</p> <p>Historia kształtuje także zdolności humanistyczne, sprawność językową, umiejętności samodzielnego poszukiwania wiedzy i korzystania z różnorodnych źródeł informacji, formułowania oraz wypowiedania własnych opinii.</p>	<p>o pamiątki i zabytki historyczne.</p>	<p>państwowymi i religijnymi; wyjaśnienie ich znaczenia oraz kształtowanie szacunku wobec nich</p> <p>rozbudzanie poczucia miłości do ojczyzny przez szacunek i przywiązanie do tradycji i historii własnego narodu oraz jego osiągnięć, kultury oraz języka ojczystego</p>
<p><u>WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE</u></p> <p>Nauczyciele (...) powinni zmierzać do tego, aby uczniowie:</p> <p>1) znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju;</p> <p>2) mieli świadomość procesu rozwoju</p>	<p>sfera fizyczna</p>	<p>sfera psychiczna</p>	<p>sfera społeczna</p>	<p>sfera duchowa</p>
<p>treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową</p>				
	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;</p> <p>świadomie i</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowa;</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;</p> <p>ujawnia wrażliwość na</p>

<p>psychoseksualnego; 3) doceniali wartość rodziny i znali zadania, jakie ona pełni;</p> <p>4) uznawali godność człowieka;</p> <p>5) poszukiwali, odkrywali i dążyli do osiągnięcia celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w rodzinie i w świecie;</p> <p>6) uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego;</p> <p>7) kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umieli współdziałać i współtworzyć dojrzałe więzi osobowe.</p>	<p>odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;</p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</p>	<p>→ kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego;</p>	<p>interpersonalnych;</p> <p>→ zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych;</p> <p>→ bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną;</p>	<p>osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;</p>
--	--	--	--	--

<u>WYCHOWANIE FIZYCZNE</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
<p>Wychowanie fizyczne pełni ważne funkcje edukacyjne, rozwojowe i zdrowotne: wspiera rozwój fizyczny, psychiczny, intelektualny i społeczny uczniów oraz kształtuje obyczaj aktywności fizycznej i troski o zdrowie w okresie całego życia, wspomaga efektywność procesu uczenia się oraz pełni wiodącą rolę w edukacji zdrowotnej uczniów.</p> <p>Oczekiwania wobec współczesnego wychowania fizycznego wymagają nowych standardów przygotowania ucznia do całonocnej aktywności fizycznej i troski o zdrowie. Wychowanie fizyczne to nie tylko</p>	<p>treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową</p>			
	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> → opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; → opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; → opisuje zasady zdrowego odżywiania; → przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; → przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> → omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku → omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; → wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> → uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; → potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; → pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; → wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; → identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; → wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji

<p>przygotowanie sprawnościowe, ale przede wszystkim prozdrowotne. Pełni ono, oprócz swej funkcji doraźnej, również funkcję prospektywną (przygotowuje do dokonywania w życiu wyborów korzystnych dla zdrowia). W podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej widoczna jest personalistyczna koncepcja wychowania oraz koncepcja sprawności fizycznej ukierunkowanej na zdrowie.</p>	<p>sytuacjach;</p> <p>→ omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;</p> <p>→ wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania</p> <p>→ <i>kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</i></p>	<p>→ wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych,</p> <p>→ omawia sposoby zapobiegania im;</p> <p>wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;</p> <p>→ wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych;</p> <p>→ wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni;</p> <p>omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;</p>	<p>→ omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci;</p> <p>→ współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;</p>	<p>problemowych;</p> <p>→ motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);</p>
--	---	---	---	--

<u>PLASTYKA</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
<p>(...)Plastyka jest ważnym elementem wychowania: stanowi wartościową ofertę wypełnienia wolnego czasu, wspiera integrację społeczną uczniów, (...)</p>	<p>treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową</p>			
	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ rozbudza wrażliwość na piękno przyrody i wartości urzeczywistnione w dziełach sztuki, zachęca do indywidualnej i zespołowej ekspresji artystycznej;</p> <p>→ rozwija wyobraźnię twórczą i kreatywne myślenie abstrakcyjne, przydatne w każdej dziedzinie życia i w edukacji;</p> <p>→ traktuje sztukę, jako źródło wzruszeń i nauki, a pracę artystyczną – jako wyraz wiary w siebie i odwagi.</p> <p><i>stymulowanie twórczości i kreatywności uczniów jako narzędzie do budowania ich</i></p>	<p><u>Nauczyciel:</u></p> <p>→ wspiera integrację społeczną uczniów, w tym działania antydyskryminacyjne wpisane w samą naturę nauczanego przedmiotu a w szczególności wytwory uczniów (np. cały wachlarz rozmaitych walorów estetycznych uczniowskich prac)</p>	<p><u>Nauczyciel:</u></p> <p>→ kształci świadomość, że sztuka jest ważną sferą działalności człowieka i przygotowuje do świadomego korzystania z dorobku kultury.</p> <p>→ wprowadza w zagadnienia wiążące się z ochroną dóbr kultury i własności intelektualnej,</p> <p>Uczy szacunku dla narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.</p> <p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ zna dziedzictwo</p>

		<i>poczucia własnej wartości</i> <i>- arterapia</i>		kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej) → zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”
<u>TECHNIKA</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową				
Wykorzystanie metody praktycznej działalności powoduje, że technika staje się przedmiotem weryfikacji i praktycznego wykorzystania wiedzy już poznanej z zakresu m. in. matematyki, biologii, informatyki oraz fizyki. Przedmiot technika stanowi nieodzowny element łączący kształcenie ogólne i kształcenie zawodowe w przyszłości. To na tych zajęciach przyszli technicy	<u>Uczeń:</u> → przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; → analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura	<u>Uczeń:</u> → wyrabia prawidłowe nawyki zachowań, które są niezbędne w dorosłym życiu zawodowym; ma możliwość działania na realnym stanowisku pracy uwzględniającym niezbędne wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy; → ujawnia swoje	Technika przygotowuje młodego człowieka do sprawnego, odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowoczesnych urządzeń technicznych codziennego użytku oraz do radzenia sobie z ciągle zmieniającą się rzeczywistością techniczną.	Przedmiot technika spełnia istotną rolę wychowawczą, uczy szacunku do wytwarzanych dóbr materialnych oraz kreuje postawy świadomego użytkownika zdobyczy techniki poprzez respektowanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, obowiązującego regulaminu, poszanowanie mienia oraz współpracy w

<p>i inżynierowie powinni odkrywać swoje predyspozycje.</p>	<p>postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);</p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego);</p>	<p>predyspozycje, zainteresowania techniczne i zawodowe, odkrywa talenty i pasje techniczne;</p> <p>→ przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska;</p> <p>→ kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;</p>	<p>działania antydyskryminacyjne wpisane w samą naturę nauczanego przedmiotu a w szczególności w szeroki wachlarz rozmaitych wytworów uczniów</p>	<p>grupie.</p>
<p>MUZYKA</p> <p>Muzyka stymuluje wielostronny, harmonijny i całościowy rozwój ucznia. Poprzez realizację wszystkich jej funkcji: wychowawczej, poznawczej, kształcącej, kompensacyjno- - terapeutycznej, estetycznej, integrującej,</p>	<p>sfera fizyczna</p>	<p>sfera psychiczna</p>	<p>sfera społeczna</p>	<p>sfera duchowa</p>
<p>treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową</p>				
	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej;</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje,</p>

<p>ludycznej i kreatywnej, przyczynia się do kształtowania osobowości młodego człowieka otwartego na świat i wyzwania, które niesie współczesność.</p>	<p><i>pogłębiania;</i> (za podstawą programową z języka polskiego)</p>	<p>odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp.;</p> <p><u>Nauczyciel:</u></p> <p>→ rozwija wrażliwość, wyobraźnię i kreatywność uczniów;</p> <p>→ rozwija zainteresowania, predyspozycje i uzdolnienia uczniów;</p>	<p>interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej)</p> <p>→ angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska;</p> <p>→ wykazuje tolerancję dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;</p>	<p>tradycje swojego regionu;</p> <p>→ zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;</p> <p>→ zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne;</p> <p>→ uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych</p>
--	--	--	---	--

<u>ETYKA</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową				
	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</p>	<p>rozwijanie empatii</p> <p>rozwijanie percepcji i wyobraźni moralnej; klaryfikacja wartości analizowanie doświadczeń moralnych</p> <p>rozwijanie kultury logicznej i umiejętności kreatywnego myślenia</p> <p>wspomaganie ucznia w interioryzowaniu wartości i norm moralnych</p> <p>rozwijanie umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, ich wartościowania oraz rzetelnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy</p>	<p>ćwiczenie umiejętności kulturalnego i precyzyjnego wypowiedzania się</p> <p>rozwijanie umiejętności dyskusowania</p> <p>rozwijanie umiejętności współdziałania</p>	<p>formułowanie pytań dotyczących sfery aksjologiczno-moralnej</p> <p>formułowanie sądów wartościujących oraz ich uzasadnianie</p> <p>charakteryzowanie i kształtowanie postaw moralnych – w szczególności postawy szacunku wobec każdego człowieka</p> <p>rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów moralnych</p>

		identyfikowanie i eliminowanie czynników ograniczających sprawczość		rozwijanie samoświadomości moralnej
<u>RELIGIA</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
	treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową			
	<u>Uczeń:</u> → kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego); → rozpoznaje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu; podejmuje działania zwiększające bezpieczeństwo własne i innych	<u>Uczeń:</u> → prezentuje refleksyjną postawę wobec człowieka, jego natury, powinności moralnych oraz wobec różnych sytuacji życiowych; → rozpoznaje swoje obowiązki wobec najbliższego; → świadomie działa na rzecz ochrony zdrowia własnego i szacunku dla zdrowia innych;		<u>Uczeń:</u> → szanuje przyrodę i dorobek kulturowy społeczności; → rozpoznaje podstawowe wartości i dokonuje właściwej ich hierarchizacji; → wyraża opinie i wartościuje zjawiska społeczno-religijne na poziomie społeczności szkolnej i lokalnej;

<u>BIOLOGIA</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa				
treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową								
<table border="1"> <tr> <td data-bbox="573 403 943 1366"> <p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</p> <p>kształtowanie właściwej postawy wobec przyrody i środowiska;</p> <p>Niezwykle istotnym aspektem nauczania biologii jest zdrowie, stąd w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, zagadnienia dotyczące</p> </td> <td data-bbox="943 403 1314 1366"> <p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;</p> <p>→ analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia;</p> <p>→ rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;</p> <p>→ uzasadnia konieczność ochrony przyrody;</p> </td> <td data-bbox="1314 403 1686 1366"> <p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;</p> <p>→ poznaje, że człowiek jest integralną częścią środowiska;</p> </td> <td data-bbox="1686 403 2056 1366"> <p>Człowiek jako integralna część tego świata powinien poznać podstawy jego funkcjonowania. O tym traktują treści dotyczące różnorodności biologicznej i środowiska przyrodniczego, a także ich ochrony.</p> </td> </tr> </table>					<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</p> <p>kształtowanie właściwej postawy wobec przyrody i środowiska;</p> <p>Niezwykle istotnym aspektem nauczania biologii jest zdrowie, stąd w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, zagadnienia dotyczące</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;</p> <p>→ analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia;</p> <p>→ rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;</p> <p>→ uzasadnia konieczność ochrony przyrody;</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;</p> <p>→ poznaje, że człowiek jest integralną częścią środowiska;</p>	<p>Człowiek jako integralna część tego świata powinien poznać podstawy jego funkcjonowania. O tym traktują treści dotyczące różnorodności biologicznej i środowiska przyrodniczego, a także ich ochrony.</p>
<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</p> <p>kształtowanie właściwej postawy wobec przyrody i środowiska;</p> <p>Niezwykle istotnym aspektem nauczania biologii jest zdrowie, stąd w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, zagadnienia dotyczące</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;</p> <p>→ analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia;</p> <p>→ rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;</p> <p>→ uzasadnia konieczność ochrony przyrody;</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;</p> <p>→ poznaje, że człowiek jest integralną częścią środowiska;</p>	<p>Człowiek jako integralna część tego świata powinien poznać podstawy jego funkcjonowania. O tym traktują treści dotyczące różnorodności biologicznej i środowiska przyrodniczego, a także ich ochrony.</p>					

	anatomii i fizjologii człowieka oraz ochrony jego zdrowia.	<u>Nauczyciel:</u> → rozwija u uczniów chęć poznawania świata; → kształtuje u uczniów myślenie naukowe i krytyczne podejście do informacji		
<u>GEOGRAFIA</u> Wartość edukacyjna geografii (...) wynika z integrowania wiedzy ucznia o środowisku przyrodniczym z wiedzą społeczno-ekonomiczną i humanistyczną. Takie holistyczne i zarazem relacyjne ujęcie sprzyja wszechstronnemu rozwojowi ucznia. Pomaga mu stworzyć całościowy obraz świata i kraju ojczystego, łączyć	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
	treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową			
	<u>Uczeń:</u> → kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego);	<u>Uczeń:</u> → rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego → rozwija poczucie odpowiedzialności za	<u>Uczeń:</u> → przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania;	<u>Uczeń:</u> → łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości;

<p>refleksję nad pięknem i harmonią świata przyrody z racjonalnością naukowego poznania, rozwijać umiejętności rozumienia funkcjonowania środowiska geograficznego i oceny działalności w nim człowieka, kształtować pozytywny obraz Polski i więzi zarówno z małą, jak i dużą ojczyzną.</p>	<p><u>Nauczyciel:</u></p> <p>→ ma prowadzić do zdobywania i pogłębiania przez ucznia wiedzy użytecznej w połączeniu z kształtowaniem umiejętności przydatnych w życiu codziennym;</p>	<p>tworzenie ładu i piękna w miejscach swego życia;</p>	<p>→ rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazuje postawy patriotyczne, wspólnotowe i obywatelskie;</p> <p>Geografia powinna umożliwiać uczniom rozumienie współczesnego świata, w tym dostrzeganie powiązań regionalnych i globalnych, wyjaśnianie dynamicznych przemian gospodarczych i społecznych oraz rozumienie ich przyczyn i skutków.</p>	<p>→ kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią;</p> <p>→ przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;</p>
--	---	---	--	--

CHEMIA	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
<p>Interpretacja wyników doświadczenia i formułowanie wniosków na podstawie przeprowadzonych obserwacji ma służyć wykorzystaniu zdobytej wiedzy do identyfikowania i rozwiązywania problemów. Opanowanie przez uczniów zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej wymagań szczegółowych zapewni im zdobycie wszystkich potrzebnych kompetencji kluczowych, które wykorzystają w dalszej edukacji.</p>	<p>treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową</p>			
	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego);</p> <p>→ przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;</p>	<p>samodzielne wykorzystywanie i przetwarzanie informacji oraz kształtowanie nawyków ich krytycznej oceny ocenia wiarygodność uzyskanych danych</p> <p>obserwowanie, wyciąganie wniosków, stawianie hipotez i ich weryfikacja mogą nauczyć uczniów twórczego i krytycznego myślenia</p> <p>respektuje podstawowe zasady ochrony środowiska</p> <p>rozwijanie aktywności uczniów i kształtowanie samodzielności w działaniu</p>	<p><i>Profilaktyka (alkoholowa uzależnień, dopalacze, narkotyki, papierosy, sterydy) – toksyczny wpływ wybranych substancji chemicznych na OUN i ich uzależniające skutki</i></p> <p><i>Metaforyczna próba przeniesienia praw chemicznych na życie codzienne, np.: Jak źle pomieszasz, to wybuchnie.</i></p>	<p>kształtowanie postawy odkrywcy i badacza z umiejętnością weryfikacji poprawności nowych informacji</p>

		<u>Uczeń:</u> → pozyskuje i przetwarza informacje z różnorodnych źródeł z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych;		
<u>FIZYKA</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
Dzięki niej uczeń poznaje fundamentalne i uniwersalne prawa opisujące materię i procesy w niej zachodzące. Pojęcia, prawa i teorie fizyki kształtują styl myślenia i działania opartego na metodzie naukowej. Jej wpływ na rozwój innych nauk przyrodniczych, techniki i sztuki był i jest ogromny.	treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową			
	<u>Uczeń:</u> → kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego); wyrabianie nawyku poszerzania wiedzy, korzystania z materiałów źródłowych i	posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych, w tym tekstów popularnonaukowych świadomość wiedzy potocznej, jak i багаż umiejętności wynikający z nieustannego obserwowania świata kształtowanie podstaw rozumowania naukowego, wybierania i stosowania	rozbudzanie zainteresowania zjawiskami otaczającego świata kształtowanie ciekawości poznawczej przejawiającej się w formułowaniu pytań i szukaniu odpowiedzi z wykorzystaniem metodologii badawczej; wykorzystywanie elementów metodologii badawczej do zdobywania	sposobność do konstruktywistycznej weryfikacji poglądów uczniów oraz czas na budowanie podstaw myślenia naukowego – stawiania pytań i szukania ustrukturyzowanych odpowiedzi ukazywania osiągnięć ludzkiego umysłu na drodze rozwoju cywilizacji. Bez umiejętności, wiedzy i postaw, których korzenie

	<p>bezpiecznego eksperymentowania</p>	<p>strategii rozwiązywania problemów, efektywnej pracy nad rozwiązaniem oraz łączenia różnorodnych informacji i technik</p> <p>formułowanie komunikatu o swoim rozumowaniu oraz uzasadnianie podjętego działania</p>	<p>i weryfikowania informacji;</p> <p>kształtowanie kompetencji kluczowych: wiedzy, umiejętności oraz postaw jako stałych elementów rozwoju jednostki i społeczeństwa;</p> <p>wartościowanie znaczenia fizyki w procesie rozwoju gospodarczego i społecznego, a także codziennego życia. uświadamianie roli fizyki jako naukowej podstawy współczesnej techniki i technologii, w tym również technologii informacyjno-komunikacyjnej;</p>	<p>tkwią w fizyce, nie sposób zrozumieć otaczający świat, nie tylko w warstwie materialnej, ale również kulturowej.</p>
--	---------------------------------------	--	---	---

<u>WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową				
<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego)</p> <p>→ rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych;</p> <p>→ przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu;</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych;</p> <p>→ podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im;</p> <p>→ przedstawia różne formy zachowań asertywnych;</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ współpracuje z innymi;</p> <p>→ dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;</p> <p>→ wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności;</p> <p>→ uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontakt, przynależności, uznania)</p> <p>→ przedstawia zasady</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady;</p> <p>→ wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego;</p> <p>→ uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną,</p>	

	<p>→ wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw;</p>	<p>→ rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować;</p> <p>→ przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;</p> <p>→ wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania;</p> <p>→ planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy i przedstawia formy działalności</p>	<p>komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji, kształtowania wizerunku;</p> <p>→ wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania;</p> <p>→ uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści;</p> <p>→ przedstawia różne formy współpracy w grupie;</p> <p>→ rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej;</p> <p>→ wyjaśnia i stosuje</p>	<p>państwową/obywatelską, europejską);</p> <p>→ rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom;</p> <p>→ wyjaśnia ideę wolontariatu;</p>
--	--	---	--	---

		wolontariuszy.	<p>podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;</p> <p>→ rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej;</p> <p>→ wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;</p> <p>→ przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce.</p>	
--	--	----------------	--	--

<u>EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA</u>	sfera fizyczna	sfera psychiczna	sfera społeczna	sfera duchowa
treści wychowawczo - profilaktyczne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego do realizacji na poszczególnych przedmiotach za podstawą programową				
	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne);</p> <p>→ rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;</p> <p>→ omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu;</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach;</p> <p>→ wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka;</p> <p>→ wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu</p> <p>wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu,</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie);</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <p>→ wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym</p>

	<p>→ kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; (za podstawą programową z języka polskiego);</p>	<p>chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych;</p> <p>→ ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia;</p> <p>→ ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);</p>		
--	---	--	--	--

MAPA P W-P SP3

Szczegółowa treść strategii wychowawczo-profilaktycznych SP3 dla klas 1-3 i 4-8 ze względu na konieczność zachowania czytelności niniejszego dokumentu – ujęta została w formie osobnych załączników. Są to odpowiednio:

zał nr 1. Strategie W-P SP3 – klasy 1-3

zał nr 2. Strategie W-P SP3 – klasy 4

zał nr 3. Strategie W-P SP3 – klasy 5

zał nr 4. Strategie W-P SP3 – klasy 6

zał nr 5. Strategie W-P SP3 – klasy 7

zał nr 6. Strategie W-P SP3 – klasy 8

Plany profilaktyczno-wychowawcze poszczególnych klas wynikające ze strategii wychowawczo-profilaktycznych SP3, lecz zróżnicowane ze względu na specyfikę klasy, także ze względu na czytelność ujęto w formie osobnych załączników

zał nr 7. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 1a

zał nr 8. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 1b

zał nr 9. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 1c

zał nr 10. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 1d

zał nr 11. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 2a

zał nr 12.. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 2b

zał nr 13. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 2c

zał nr 14. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 4a

zał nr 15. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 4b

zał nr 16. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 4c

zał nr 17. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 4d

zał nr 18. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 4e

zał nr 19. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 5a

zał nr 20. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 5b

zał nr 21. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 5c

zał nr 22. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 5d

zał nr 23. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 5e

zał nr 24. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 7a

zał nr 25. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 7b

zał nr 26. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 7c

zał nr 27. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 8a

zał nr 28. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 8b

zał nr 29. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy 8c

zał nr 30. **Kalendarz ogólnoszkolnych działań wychowawczo –profilaktycznych**